

ZEMTURS

LATGOLAS NŪVODA NEDEĻAS LAIKKROKSTS

Nr. 7 (95)

1997. GODA 14. FEBRUARS

CENA 5 SANTIMI

APSVEICAM!

22. janvārī Dailes teātra direktors Bārtuļš Pizičs atsavērēs uz sovas dzeives 50 gadus garu ceļu. Kai myusim roksta Jezups Danovskis, to atzīmēšana bejuse dizgon šaurā lūkā, pīsadalejšis valsts kulturas dzeives vadeiba, teātru vadeitōji, nūvodniki un tyvōki draugi.

Cytam myusu nūvodnikam, Latvejā plaši pazeistamam politiskam darbinikam un valsts veiram, tagadejam vides aizsardzeibas un teritorialūs reformu ministram Anatolijam Gorbunovam, 55 gadu jubileja. Pimynūt šū diņu un atsacerētīs dažus datus nu ministra dzeives, «Zemturs» grib pībilst, ka ar cinejamō A. Gorbunova kunga svēteibu un atbolstu sovā laikā iznōce, lai ari agrofīrmās «Tureiba» avīze «Jaunais Ceļš», bet jau ar īvirzem uz Vyspōrlatgolas kulturvēstures pausšonu, ar loppusi «Lobreit Latgolā!» brugēja ceļu «Zemturam».

Sveicam B. Piziču un A. Gorbunovu jūs šyupeļu svātķūs!

Jezupa DANOVSKA foto

HRONIKA

● 10. februārī 1927. godā Izgleiteibas ministreja icēle komiseju latgaļu volūdas ortografejas izstrādōšonai, priksādātōjs beja Dr. P. Strods, lūceklī — V. Seile, J. Turkopujs, F. Kempis, F. Zeps un B. Spūjs.

● 10. februārī 55 gadu jubileja Latvejas Republikas 5. Saeimas Prezidija priksādātōjam Anatolijam Gorbunovam, dzimis 1942. godā Ludzas aprinka Pyldas pogostā.

● Pyrms 100 godim (1897) 14. februārī Rāznas pogosta Vaičūjis pīdzyma rakstniks Jōns Rudīns (eistajā vōrdā Jōns Ratniks), 1941. godā junī deportāts.

● 14. februārī 1937. godā par Latgalīšu skūlōtōju centralōs bidreibas gūda bidrym īvalātī veiskups J. Rancāns, ministrs V. Rubujs, vēsturnīks Dr. B. Brežgo un rakstneica R. Tabine—Naazīmērstule.

TĀVU ZEMES KALENDARS

● 1987. godā 14. februārī Reigā myra rakstniks, publicists, tulkōtōjs Jezups Laganovskis. Dzimis 1920. godā 15. martā Ludzas aprinka Kōrsovas pogosta Kabylovas sādžā.

V. TROJANOVSKIS

DRAUGU PULKS AUG

Par vairōk nakai 20 laseitōjim pasalejnōjis abonentu skaits «Zemturam» uz februārī. Myusu avīze, kura šūgod pyrmū reizi ir Latvejas laikrokstu un žurnālu katalogā un kuru vēl napazeist plašōkā mārīgā, tys ir vārā jamams panōkums. Preiļu posta nūdaļas, kura nūsadorboj ar preses izdavumu izplateišonas vaicōjumim, vadeitōja Larisa Poplavska pastōstēja, ka pagaidom lelōkais pasyuteitōju skaits ir Ludzā — 21, Bolvūs — 11, Reigas vairōkōs posta nūdaļōs — 19, deveņi aboneitōji Rēzeknē, pīci Modūnā, četri Talsūs un tamlēidzeigi.

Pi vysa pasaceitō var pībilst, ka par Bolvu un Ludzas pasyuteitōju informēšonu un mudynōšonu pasyuteit latgaļu volūdā iznōkūšū un par Latgolu stōstīšū avīzi jōpasateic myusu redkolegejas lūceklim Ontonom Slyšanam un Viktoram Trojanovskim, kuri ir ari storp aktivōkajim laikrokstu autorim, pi tam nu reizes reizē īvītōj aizvin pamateigōkus un interesantōkus rokstus.

Vēl ir pateikami sajimt gon vēstules, gon dzērdēt tōlruņu bolsus, kuri naseņ atklōjuši «Zemtura» asameibu, tys jim īpazaticis un gribātu tikt pi vysim īspējamajim numerim — jūs lyugumus pyldom ar sevišku patyku, cikom tys vēl īspējams un «var sagrabyņōt».

Vēl myusu īpīcynoj tys, ka avīzes loppusēs pasarōda aizvin vairōk jaunū vōrdu. Attīceibā uz Rēzeknes Augstskūlas studentim un jūs klubeņu jōpasateic pasnīdzējam, docentam J. Zeļonkam, bet nu zamōka ranga skūlom sovū audzēkņu darbejus atsyuta skūlōtōji — tai jau pārn īzaveidōjōs nūdaļa «Cereibu osni». Izmēginōjūt spēkus dzejā voi prozā, sovus sacerējumus atsyuta tōli laseitōji, kai Viesturs Šiškins nu Klieņim Jelgovas rajonā un cyti, kuri gon kautreigi atsazeist, ka nav pōrlīcynōti par «dereigumu». Tys nīkas, meistari nu dabasim nakreit, izaug tepat vin uz myusu pošu zemeites. Jo ir vēlēšonōs un nav baiļ nu lelō dorba, audzit, cereibu osni, syutit sovam styureišam!

Ontons RANCĀNS

LZS KANDIDATI UZ PREIĻU DŪMI

1. Andrejs Zagorskis, Preiļu rajona skūlu valdes priksādātōjs, augstōkō izgleiteiba,
2. Aina Iljina, laikroksta «Nūvodniks» leidzrōdneica, videjō izgleiteiba,
3. Ivans Kokins, sporta kluba «Baški» vadeitōjs un īpašniks, videjō izgleiteiba,
4. Irēna Petrāne, Preiļu slimneicas bārnu nūdaļas vadeitōja, augstōkō izgleiteiba,
5. Jōns Barons, 35. Zemessardzes bataljona štaba priksāniks, videjō militārō izgleiteiba,
6. Terezija Lakovska, Preiļu politiski

represētūs kluba vadeitōja, pamatskūlas izgleiteiba,

7. Ontons Andžāns, valsts dīnasta Preiļu nūdaļas vadeitōjs, augstōkō izgleiteiba,

8. Rūdolfš Paeglis, strōdnīks, ōryndas zemessorgs, videjō specialō izgleiteiba,

9. Arkadijs Višņevskis, zemniku saimnīceibas «Atmoda» īpašniks, videjō specialō izgleiteiba,

10. Ontons Rancāns, grōmotu un laikrokstu izdevējs, augstōkō izgleiteiba, patārātōju interešu aizsardzeibas kluba bidrs.

JEZUPS LAGANOVSKIS nabeja ni par kapli, kai soka Preiļūs, lapns, lai ari jau sarakstējis na vinu vin grōmotu, na vinu vin ari iztulkōjis. Jys biži aizbrauce uz dzymtū pusī pi radinīkim. Biži kai vīsis pīsadalejšōs kulturas un sabīdriskajūs pasōkumūs Ludzā, Kōrsovā, ari skūlōs, naatsacējōs ari kū uzraksteit, jo palyudžu rajona laikroksta, kurā strōdōju, vōrdā.

Pi sasatikšonōs vaicōts, kū jys niu vālātūs brīduma godūs, atsacēja sovū spōrnōtū frazi: «Kai jauns puiss bosom kōjom, ar īmauktim par placu, svīpōdams īt uz upmolas pļovu pēc zyrga». Šymūs vōrdūs izteikts vyss jō dzeives kredo, pasaceita ari dorbu golvonō dūma: tī beja laucinīki un tīk pīzamāti, ka nūvoda ļaudīs lelōku un mozōku prozas gabaleņu tipūs samaneja poši sevi, jo nabeja nūsaukti un apraksteiti teiši, kai tū Jezups ari pīpīrota. Jo dorbi ir tīk daudz izjyutu bogōti, ka ari eisā apcerējumā, pat jō daudzajūs aforismūs, jūka pastōstūs var samaneit gon skumes un nūpītneibu, gon vīglu humoru un īroneju.

Taidis jys beja ari dzeivē — naparedzēsi, kod byus izsacējis kū naikdīnīšku un ar tū uzmundrynōjis klōtasūsūs. Tys beja dzeivesprīceigs, dzeivē īsamīlōjis sirsneigs un vīnkōršs cylvāks, sov pat «brōļš latgalītis».

Sovā laikā asu īsagōdōjis vysas J. Laganovska grōmotas, kas beja pīttamas vītejōs grōmotnīceīs, un gaidējis jaunas, jo zynōju — kotra nōks ar kū sovaidu, kotrā autors byus īlicis kū navin jaunū nu sevis. Lyuk, koč voi 1970. godā izdūtō «Cīmūs pi Izidora un cyti stōsti» ar A. Vējāna priksvōrdu un Jōņa Svenča mōkslīnīcīskū nūfōrmējumū. Dažus gribu nūcītēt, lai ari krōjums ir latvišu valsts volūdā, bet pats J. Laganovskis

ONTONS RANCĀNS

EISŌS PROZAS MEISTARS

ATSAVERŪT UZ JEZUPU LAGANOVSKI

rakstēja ari latgalīski, un latgaļu mēlē jō volūda ir vēl suleigōka. Storp cytu — jau pīmynātō septence pyrmū reizi grōmotā pasarōda šymā izdavumā.

JEZUPS LAGANOVSKIS KAUT KUR TAI KAI RADZĀTA SĪVĪTE

«Kur es asu jū redzējis?» ilgī dūmōju, nūsavārdams uz kaidu sīvīti, kura nupat, garum eimūt, beja atjāmuse munu sveicīni. Pēc breiža jei jau izskatējōs kai krōsains plankums un palākas myura sīnas, īlu krystōjumā galeigī izgaisdama nu redzes lūka, bet es arvin vēl stōvēju un dūmōju: «Kur gon es jū asu redzējis?».

Beidzūt atsacerējūs: mes taču kaidreiz vīns ītru mīļōjam.

LYNI ZĪD

Vēl pārn te beja cīnaina pļova, aizauguse ar dažaidom nazōlem — pīnīnem, gundagom, pelaškīm, skōbinem; šūpavas ar tū izora un īseja lynus. Vēl vakar tī ni ar kū naatsaškērēs nu cytu kulturu zaļō klōjīņa; šūreit, īdams garum, skotūs — vys lauks vīnūs zīdūs tīk zylns, ka iztōlem šķīt, īt kai zemē byutu nūzalaudušīs dabasi.

LAKSTEIGOLA

Vokorā, kod cyti putni apkluši, sōc dzīdōt laksteigola. Lai vys pasaulš klausōs un breinōs, kai jei prūt.

DZĒKSTELES

Nu plītas, molkai sprakstūt, izlēce dzērksts. — Byus gosti, — saimīneica sacēja. Es sōku gaidēt tevi, labi zynōdams, ka nasagaideišu, ka asu pōrōk tōli aizbraucs, lai tys varātu nūtik. Nōce cylvāki, tu nā. Un tūmār kotru reizi, kod nu plītas, molkai sprakstūt,

izlēce dzērkstele, sōču gaidēt otkon.

AUNS

Auns beja pasōcis staigōt pi sābru aitom, pi tam ļūti nakauneigā kōrtā: kai aizit, tai pazyud uz vysu dīnu. Vokorūs pat mēginōja kūpā ar jōm īsalavētīs svešā klāvā. Kod pyrmū reizi, saimīneicas saukts, blādams skrēja mōjōs pi sovejōm, tōs jam taipat blādams atsauce. Laikam dūmōja, ka byus apjēdzs sovū vainu un lobōsis. Ūttrreiz ari atsauce, lai gon na tīk aīcynūši kai īprikšējā dīnā, bet vēl tūmār cerēja. Trešū reizi vairs naatsauce.

Pēc tam jys vysu dīnu ganējōs kūpā ar sovejōm, varēja redzēt, ka vysaidi lyudz pīdūšonu, bet aitas rōdējōs ļūti aizvainōtas — narunōja un nalaide tyvumā.

Kū aunam beja dareit? Šudīņ jys otkon ir prūm.

LAUKU CELI

Labi vīnam īt pa lauku celim. Kaidis plašums vysapkōrt! Cik augsti un zyly dabasi. Kai smaržoj pēc vakarejō leita saulē žyustīšō zeme. Cik bezbēdeigi trallynoj augši gaisā naradzami ceiruļi. (Cīrlī, cīr-lī-lī! Kas ir vēl bezbēdeigōks par ceiruļa dzīsmi?). Tys rūsynō dūmas: pīteik četru picu kilometru, lai vēl un vēlreiz pōrdzeivōtu vysu bejušū, pīpīldeitu vysas vēlēšonōs, sacarātu breinīškeigus stōstus, kas dīmžāl nav uzrokstami, tōpēc ka napōrtraukti mainōs.

Maņ pateik vīnam īt pa lauku celim, nazynūt, uz kurīni, uz kurīni tī aizvess un kaidi pōrsteigumi mani tōļōk sagaida.

JŪLIJS TRŪPS

«VEIRI, KŪ DAREISIM?»

Tai mīļoj saceit naseņ pīcdesmitnīku kōrtā īgōjušais Rēzeknes rajona padūmes priksādātōjs Valerijš Zvīdriņš. Veirs, kuram zalta laiks klōt, kuram daudz perspektīvu. Bet na moz jau sakrōts dzeives myuža pyurā. Jau nu krīvu laikim dorba litōs beja saskarsme ar Valeriju Zvīdriņu, tōpēc pērstī dagtīņ dag šū tū pastōstēt ari cytīm.

Šudīņ pats Zvīdriņa kungs smejās: «Mani jau biži tī Reigā sauc par pōrōk gudru, bet navar ļautīs, lai Latgolu galeigī apbižoj».

Tai ir, bet par bejušū atgōdōjūt jū

gribīs nūsaukt par vīnu nu padūmu laika vysdumpeigōkajim cylvākim. Taidas dūmas nu jō sprāgōt sprāgōja vīnolga, kaidu dorbu tymūs laikūs darēja — vadēja kolhozu, pīļdēja rajona lauksaimnīku orūdbīdreibas komītejas vadeitōja uzdavumus.

Dumpeigs cylvāks munā īzpratnē ir taidis, kurs soka patiseibu par laikmata voi īkōrtas nalīteibom.

Nav muns nūdūms seiki apstōsteit V. Zvīdriņa biografejas datus. Atcerūs, kai atmūdas sōkumā jys konsekventi un principiāli īsastōja par bazneicas tīseibu atjaunōšonu. Niu dorba natryukst ari vodūt Latgolas padūmi. Sōp na tīkai nūvoda saimnīcīskōs dzeives paneikums, bet ari liktīja pabārnū bādas. Tōpēc Rēzeknes rajona padūme daudz gōdōjuse par bārnu

noma īkōrtōšonu, bet tagad teik organizāts jau ūtrais vacūs ļaužu pansionats.

Dīnōs satyku V. Zvīdriņu, kod jys steidzēs uz tīkšonūs ar Izgleiteibas un zynōtnes ministrejas specialistim, lai runōtu, kur un kai dabōt Adamovas sanatorijas tipa internatskūlai tryukstūsūs 12 tryukstūsūs latu. Tys beja laiks, kod Latvejā ar interesi gaidēja īsaskanom jaunō premjera kandidata vōrdu. Vaicōts par tū, V. Zvīdriņš atbīlēja:

«Tūmār asu par Škēli, jo, ja nagrybom aukleņu sameset mozgūs, tei vysu laiku jōtur nūstīpta. Bet procesa ūtrō puse — īti streidi Saeimā un Ministru Kabinētā mani galeigī nauztrauc. Tai beja un tai byus, tei taču ir atsteiteibas».

V. Zvīdriņu lelajā jubilejā apsveice

kolģēni nu nūvoda, ari nu kaimīņu pašvaldeibom, bet Ministru Kabinets, acimradzūt, tūs streidu korstumā aizmērsa... Bet tys jubilaru galeigī nauztrauc.

Tyvojās 9. marta vēlēšonas. Reši kurs nu rajonu pašvaldeibu vadeitōjim atsasoka balotētīs — lai nu kai, tūmār byutu žaļ, jo par deputatu kandidatim naītu taidi veiri, kai V. Zvīdriņš. Bet nav atteiceigō pīroksta, ir ari cyti šķērsļi, un jys nasabalotēsis. Žurnalistu etiku īvārojūt nateikšu, kurā pogostā beja dūmōts byut par deputatu, bet jau šudīņ ir skaidrs, ka tī pēc dažīm godīm tauta sajustu realu lobklōjeibu.

Bet voi tod ir kas nūkavāts? Veirīšam pīcdesmit godi ir tikai dorbu turpynōjums.

AGRIS

BREINŪMS

Var breinīški zvaigzne speidēt,
Bet kas ir zvaigzne bez ilgom.
Var stypri pyust vējs, bez plašom burom

Var laimeigi dzeivēt cylvāks.
Bet kas ir cylvāks bez sapnim?
Kai saule pōr apvōrsni uzlāc,
Tai ari breinums sapynūs rōdōs!
Nav kō breinētis par laiku,
Nem tū kai dōvonu par īzauklātū
Sapni un esi pacīteigs, sirsneigs —
Tovam sapynam ir nūteikti
jōpīsapylōds,
Kura beigōs breinūmains kugis aiz vad
Tevī pretīm apvōrsnim spūdram.

REDKOLEGEJA: Valija Berkina — Jākubpiļš, Jāns Elksnis — Latgolas Kultūras centra izdevniece, Pīters Gleizdāns — Rēzekne, Jāns Kokins — Daugavpils, Anita Petkune — Krāslova, Ontons Rancans — Preiļi, Ontons Slišans — Bolvi, Viktors Trojanovskis — Ludza, Pīters Zeile — Reiga, Jāns Žugovs — Reiga, ūzemu biroja vadeitōjs — Alberts Spōģis Minsterē

STUDENTU KLUBENŠ

SANTA LATKOVSKA, IRINA ALEKSANDROVA, III KURSS

ĪSPAIDI

LPI JUBILEJAS KONFERENCĒ

1996. goda 6.—7. decembrī nūtyka Latgolas pētniceibas instituta konference Daugavpilī, dorbs ritēja vairōkōs sekcejōs, šō roksta autorem beja ispēja pisadaleitīs tautsaimniceibas sekcejā, kurā lektori ekonomisti uzastōjōs ar ziņojumim par Latgolas problemom un tūs nūvēršōnas ispējōm.

Pētniceica Fortunata Eisaka stōstēja par Dānejas—Baltejas zemniku koordinacejas centru, kurs dorbojās Jākubpilī. Dāņu kooperacejōs apsavinōj ražōtōji, pōrstrōdōtōji un realizātōji, Dāneja, sasadorbojūtīs ar Latvejas zemnikim, pigōdōj tehniku, ari aicinōj pi sevīs jaunū zemniku paaudzi, lai daleitūs pīredzē un dūtu kū jaunū nu sevis. Šamā valstī kooperacejas byuteiba ir taida, ka zemniki sezonu lauku dorbus veic ar kūpeigu tehniku, traktori, sējmašinas, kuļmašinas teik igōdōtas kūplītōšōnai un pēc vajadzeibas. Pēc referata autores dūmom šaidi kooperatīvi vajadzeigi ari pi myusim, jo

a) finansiali izdeveigi, kotram nav vajadzeibas pērkēt vysu vajadzeigū tehniku un olgōt dorba spēku,

b) cylvāki strōdōj kūpā, paleidz vins ūtram, kas roda drūšēibas un pōrlēceibas par veiksmem sajyutu, par tū, ka sajjims atbolstu nu cytīm.

Taida varātu byut vīna nu ispējōm, kai Latvejas zemniku sātas varātu atsateistēt un uzplaukt.

Pētniks nu Siguldas Jōns Uzuliņš runōja par lūpkūpeibas nūzari un konkrēti par lellūpu gaļas ražōšōnu un pōrstrōdi. Jys atzeimēja, ka myusu valstī taidas gaļas tryukst, tōs ražōšōna sasamozynōjusēs 2,7 reizes. Nasaverūt uz tū, ka Latgola atpalik infrastruktūrā, gaļas lūpkūpeibu tūmār varātu atteistēt, jo tei vysmozōk ciš nu šaidas atpaliceibas. Lektors uzskota, ka lūpu audzēšōnā nabyutu napicīšams šķirnes dzeivinikus ivest nu ōrvaļstim, varātu iztikēt ar myusu pošu Latvejas bryunajom telem. Pīmāram, jo saimniceiba isōktu ar 10 telem un 1 bulli, tod pēc godim 10—15 tai jau byutu 100 gaļas šķirnes lūpi, tūmār, lai varātu atteistēt šaidū saimniceibu, napicīšami vysmozō 200—400 hektari zemes. Dimžāl Latgolā taidu saimniceibu nav, jo zemnikam šei problema saistōs ar vōjajim finansu resursim.

Konferencē nūlaseitīs ziņojums par yudiņa bascinu izmontōšōnu. Na jau veļti myusu nūvodu dēvej par Zylūs azaru zemi, ti te pōrsvorā kai skaita, tai

plateibu ziņā. Pētniceica Aina Pēka uzsvēre, ka byutu jōizveidōj jūs kadastrs, jōiznycynōj mozvērteigōs zivis un jōivīš zušu audzēšōna, iznōkumā atsateisteitu zvejniceiba, kas mozynōja bezdorbu laukūs. Latvejā ir 9 centri, kuri nūsadorboj ar soldyudiņu zyvu audzēšōnas atteisteibas vaicōjumim. Kai vīnu nu svareigim uzdavumim jei pīmīnēja ari turisma veicynōšōnu uz šim azarim — cylvāki nu ōrvaļstim lobprōt brauktu te atsapyust. Latvejas doba pīsaista ar sovu vīnkōršeibu un reizē ari ar vīnreizeju skaistumu. Nūbeigumā A. Pēka uzsvēre, ka gon soldyudiņa zyvu audzēšōna, gon turisma atteisteiba uzlobōtu ekonomiskū leidzsvoru Latvejā.

Vins nu konferences saistūšōkajim momentim beja Eduarda Matisāna pīdōvōtō valsts nūzeimes pētniceibas programma «Latgolas regiona socialōs un ekonomiskōs atteisteibas optimizaceja». Autors šōs programmas eistynōšōnas napicīšameibu pamatōj ar tū, ka bezdorbs un ekonomiskais stōvūklis Latgolā ir smogōks kai cytur Latvejā. Tai 1995. godā bezdorbs beja 40—50 procenti. Bez tam myusu regionam ir byutiskas atškireibas:

1. Vēsturiskōs — nūvoda ražōšōnas kompleks veydōjīs Krīvejas un Pūlejas saimniciskōs kulturas itekmē un atteisteiba atpalykusenu procesim cytōs Latvejas vītōs.

2. Etniskōs — pamatīdzeivōtōju migraceja uz Latvejas iškini, cyttautišu inōkšōna nu pigūlūšajōm teritorējom kaimiņvalstīs radējuse politisku komplikaceju draudus, jo īsazeimējusēs ražōšōnas stagnaceja sasaglobōsīs ari perspektīvā.

3. Krīvejas tērga tryukums. Latgolas saisteiba pa dželzcelim un autocelam ar Sanktpēterburgas un Moskovas tērgim un tūs sasnīdzameiba izskoma dinnakts daļas mārūgā.

tagadejō zemes reforma Latgolā pīškir turnēšōnas raksturu, restaurejūt sadrumstalōtū un naefekteigū zemes izmontōšōnas treislauku sistemu.

Nacionalōs programmas uzdavumi ir:

I nūskaidrōt — atteistamūs un valsts atbolstomūs ražōšōnas vērzīpus,

atteistamōs produkcējas ražōšōnas apjūmus un realizacejas ispējas valstī un ōrzemēs,

ōrvaļstīs ražōtōs lauksaimniceibas

un pōrtykas produkcējas itekmi uz Latgolas pōrtykas tērgu,

napicīšamūs investiceju, formu un valsts atbolsta investiceju apjūmu un formu.

II Izstrōdōt — regiona lauku pōrstrōdōjūšōs ryupniceibas sistemu, īpaši mozas un veydejas jaudas uzjāmumim,

lauku produkcējas ražōšōnai napicīšamūs ekonomiskūs un tīsuskūs nūsacejūmus regionam,

modeļa projektus regiona laukim.

III Īvist —

ar Zemkūpeibas ministrejas atbolstu uzšōkt ražōšōnu atseviškim modeļa projektim. Programmā pīsadolēs 11 pētniku grupas, kuras strōdēs atseviški pa blokim un ti ir:

— ekonomiskōs atteisteibas optimizaceja,

— kreditpolitika, finansu resursu pīsaiste,

— socialōs atteisteibas optimizaceja,

— saimniciskōs politikas, integracejas un vadeišōnas sistemu izstrōde.

Programmas mērki ir izpētēt Latgolas atteisteibas perspektīvas: ekonomiskōs, socialōs un kulturas, situacejas optimizacejas mehānismus, regionam perspektīvas ražōšōnas vērzīpus, saimniciskōs aktivitates stimulēšōnas ceļus. Sagatavōt valsts lykumdūšōnas, pōrvaldes un vītejōs varas institutejom pīrkšlykumus krīzes situacejas pōrvarēšōnai.

Šei programma ir plaša un jōs dorbs navar nūrītēt bez valsts atbolsta un finansējuma. Cerēsīm, ka Latvejas varasveiri spēs apzynōtīs jōs vērteibu un atbaļsteis, lai pēc godim Latgola kliutu par vīnu nu atteisteitōkajim un bogōtōkajim Latvejas regionim.

Sociologejas sekceja strōdōj trejūs vērzīpus:

— tērga ekonomika,

— izgleiteiba,

— atseviški regioni.

Beja piteikti ap 30 referatim, kai aktualōki varātu byut demografiskō stōvūklā analize Latgolā un īpaši Daugavpilī. Īdzeivōtōju dabiskais pīaugums sasamozynōj jau nu 1987. goda, un 1991. godā tys beja negatīvs — myrušūs skaits par 116 pōrsnēdze dzymušūs, bet 1995. godā — jau divas reizes.

Kōpēc tys ir tik aktualī? Latvejas īdzeivōtōji ōtri nūvacoj, mērst, nagryb laist pasaulē bārnus. Jo tys tai turpynōs, to pēc 15—20 godim kotrā saimniceibā byus jyutams dorba rīku tryukums, nabyus specialistu, byus samozynōjīs mōceibu istōžu skaits. Byus vajadzeigi leidzēkli skūlōtōju, audzynōtōju pōrkvalificēšōnai, ōrzemu dorba spēka olgōšōnai.

Daži dati nu Daugavpīļs:

Godi Dzymuši Myruši Pīaugums

Gods	Dzymuši	Myruši	Pīaugums
1922	840	470	370
1941	873	974	101
1944	473	557	84
1988	2106	1328	778
1992	1480	1506	26
1994	922	1929	1007
1995	880	1865	985
1996	769	1421	652

Jōjam vārā, ka 1996. godā ap 200 cylvākim dzymuši slymi, kas ir apmāram 25%, jo bejis slykts veseleibas stōvūklis mōtem. Nu 1995. goda nadaudz sōc sasamozynōtīs mēršōnas gadējumi, tūmār 43 cylvāki myruši nu sirds un ašņa vodu slimeibom, 42 nūgalynōti, 43 izdarējuši pašnōveibas, ar alkoholu sasaindējušīs 36, nu tuberkulozes myruši 16. Tys ir — nadabeigā nōvē aizgōjuši 12,7%, bet Preiļu pusē šys rōdeitōjs ir 29%.

Daugavpilī dzeivōj 16 nacionalitōšu pōrstōvi: 39% latvišu, 37% krīvu, 12% pūļu, 6% boltkrīvu, cytu — mozōk par 10% kotru. Jōsoka, nacionalais sastōvs mainējīs laikā nu 1992. un 1993. godūs, pasalelynōjīs latvišu skaits, īpaši Rēzeknē un Daugavpīļs rajonā, kas saistoms ar migracejas procesim.

Cylvāki nu seviški steidzas ar gimīņu nūdybynōšōnu, voi tū dora pēc ispējas vēļōk. 1996. godā registrātas 492 pyrmō bārna dzimšōnas, 203 — ūtrō, 49 — trešō, 17 — catūrtō, 6 — piktō, bet sastō un septeitō — tikai pa vīnai. Lela daļa sīvišu dzemdej tikai vīnu bārnu un ar tū aparūbežōj dažaidu sociali ekonomiskūs īmaslu dēļ, kai, pīmāram, cenu ceļšōnōs un seviški par komunalajim pakolpōjumim, medicīnu un izgleiteibu, socialūs atvīglōjumu un garanteju sasamozynōšōnu, baiļu pīškā bārnu dēļ zaudēt dorbu, nūdūklū palelynōšōnu u. c. Abortu skaits divas reizes pōrsnādz dzimsteibu. Teik prognozāts, ka šaidis demografiskais stōvūklis vēļ turpynōs, bet, lai nūvārstu katastrofū, kotrā gimīnē vajadzātu audzynōt divus trejs bārnus, bet tagadejā regiona depresivajā stōvūklī tys nav ispējas.

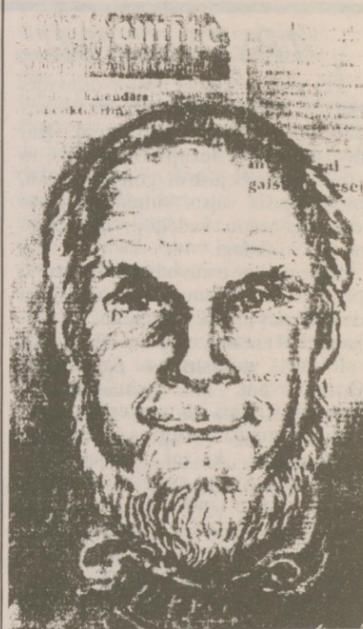
Konferences laikā apskateita Latgolas ekonomiskōs un socialōs atteisteibas optimizacejas programma, kurā sociologiskō sekceja aicinōta rast ceļus depresivūs tendenču mozynōšōnai, pētējumus veikt divūs pūsmūs;

— izzynōt sociali ekonomiskōs atteisteibas perspektīvas, dūt sociali ekonomiskūs strukturu optimizaceju,

— sagatavōt pīrkšlykumus krīzes situacejas pōrvarēšōnai valsts, pōrvaldes un vītejōs varas lykumdūšōnā.

1997. godā paradzāts izpētēt socialōs depresejas faktoros atseviškūs regionūs, izstrōdōt jūs pōrvarēšōnas optimizacejas metodiku.

NU SENEJŌM LEIDZ MYUSU DĪNOM

Latgolā pazeistami seņču kalendari, kū gatavoj un izdūd Valdemārs Ancītis, dzeivōdams Saldū — taidi iznōk nu 1991. goda, pōrbogōti ar seņču gudreibas padūmim vysaidōs lītōs. Jys sovu rūku pīlicis ari Saldus kalendaru veydōšōnā, kuri taipat igyvušū lelu popularitāti. Izzynōjīs nu preses, ka ari Preiļūs teik laistas klajā taidas laikagrōmōtas, ka Latgolā iznōk «Zemturis», jys vēļējōs kū tyvōk uzzynōt par myusu mōlu, sajimt Ontona Rusiņa nu Sutrim grōmateņu «Svātceļojums» — kaidreiz autors bejis jō nūvodnīks. Nasej nanūgurdynomais autors un izdevejs nūsvīnēja sovu 75 godu jubileju, kam par gūdu apgōds «Kuldīga» laide klajā grōmateņu ar divim pastōstīm dzejā «Iz senom dīnom». Tōs ivōdā roksta:

«Asu sēlis, uz Kurzemi atklīvu, bāgdams nu paradzamōs kolektīvizacejas. Nu tōs izavairējōs, bet nu vacuma naasu izbēdzīs ari te. Taišni natycami, bet jau pi 75. ceļa stabeņa.

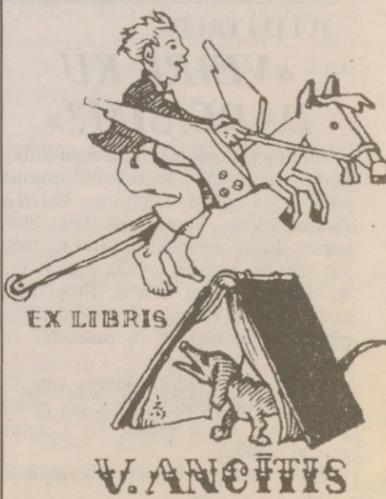
Ari šamā grōmateņā īvītōti pastōsti rodušīs seņ — munā bērnēibā. Dzeivōju tūlaik tāva mōjā, daudz lasēju un rakstēju. Tys maņ lykōs napicīšams koč voi dēļ tō, lai mozynōtu stresu... Voi tūlaik, kod ceinējīs ap Horatiju un lyukōju atdarynōt jō pantmāru, maņ varēja inōkt prōtā, ka pēc pūssimteņa munus mēginōjumus izdūs...»

V. Ancītis daudz rakstējis ari prozu, grōmota «Rasas meitiņa» dūmōta bārnim, 1994. godā iznōkuse Grōmota par draugim, talantim un sevi pošu. Jys taipat rakstējis esejas un kritikas, bibliografiskus un nūvodpētniciskus dorbus, laidis klajā izlases un redīgējis kūpkrojūmus, nūsadorbōjis ar folkloras vōkšōnu, apstrōdi un izdūšōnu.

Vysūs sovūs rokstu dorbus Valdemārs Ancītis pasarōda laseitōjam kai interesants stōstīnīks, veikls vōrdu sapinējs dzejā, kai daudz zynūšs un prūtūšs vōrda mōkslinīks.

Attālūs: Alfrēda Gūtmaņa portretējums un vīna nu Indrika Zeberīgas grōmoteizemim.

«Zemturis» sveic V. Ancitī ar īišōnu dzeives 76. stabeņa zonā un nūvēlej vēļ daudzus ražeiga dorba godus!

TRAGEDEJAS SPIRALE

ATMINIS + ATMINIS + ATMINIS

JEZUPS ZEĻONKA, DOCENTS

JYS ĪZAROKA PAR DZIĻU

1918. goda 19. augustā Abrenes aprinka Gauru pogosta Zaikovā zemnika gimīnē dzimis Aleksandrs Nikonovs. Beidzīs Abrenes humanitārū gimnazeju, jys mōcējōs Reigā, Latvejas Valsts universitatē, īgiva agronoma ekonomista kvalifikaceju. 1961. godā, apvainōts buržuaziskajā nacionalismā, tyka atbreivōts nu lauksaimniceibas ministra pīnōkumim un aizgōja zynōtniskā dorbā. Autors pōri par 300 zynōtniskim dorbim. 1973. godā par pētējumu «Lauksaimniceibas sistemu ekonomiskī pamati» īgyva ekonomiskūs zynōtņu habilitātō doktora grādu, beja īvālāts par PSRS ZA, kai ari Ungarejas un Latvejas Zynōtņu akademēju lūcekli, beja Latgolas Pētniceibas instituta bidrs. 1995. goda oktobrī, sovas grōmōtas «Daudzu godsymtu drāmas spirale: Krīvejas

agrārō zynōtne un politika (XVIII—XX gs.)» prezentacejas dīnā gōja būjā.

Izdūšōnai angļu volūdā tagad tei teik gatavōta ASV. Raksteišōnas laikā atskanēja draudu zvoni, pīprosūt dorba pōrtraukšōnu, un prezentacejas laikā Moskovas ilā izleja autora asnis. Naapšaubami, ka jō grōmotu iraudzēs pasaulis un nūvērtēs autora veiriškeibu. Latvišu volūdā izdūt jū pošlaik nav leidzēklū, tōpēc snāzdu nalelu raksturojumu.

Daudzi tagadejōs agrari ekonomiskōs atteisteibas jautōjumi zynōtnei naskaidri, jei naspēj dūt atbīldes uz praktiskō pīprasējuma problemom. Tōs nareši meklejom aizrūbežōs, pasaulā pīredzē. Rēkinojūtīs ar šū pīredzi, tū zynōt vajaga, taču kopēt nadreikst — atšakir objektīvi apstōkli un sōkūtnejos pozicejas. Biži atbīldi var atrast pošu zemes vēsturiskajā pīredzē. Gryuši pōrvērtēt Krīvejas zynōtniku terotiskū montōjumu agrarajā ekonomikā, tys klivis par pasaulā zynōtnēs īgyvumu, tūmār ilgu laiku beja napīpraseits un pat nazynoms sovā dzimtinē.

Kōpēc grōmota nūsaukta par daudzū godsymtu tragedējas spirālī? Tōpēc, ka krīvu zemniceibas kai ari agrārōs zynōtnēs liktīni ļūti dramatiski. Jo Krīvejas pyrmais ekonomists I. Posoškovs sovu nōves stuņdi 1726. goda februārī sagaidēja Petropavlovskas cītūškņa kazematūs, tod 20. godsymta 30. godūs zynōtnikus šōve dasmytīm, symtīm, tyukstūšom, bet zemnikus nūgalynōja miljonim. Gryuši atrast myusu planetas kaidā nu kontinentim zemi ar vēļ tragiskōkim zemniku un jūs zynōtniskōs elites liktīnim.

Cēlis nu Pyrmōs Latvejas republikas zemnikim, jauneibā aizarōvēs ar socialōs taisneibas meklējumu idealim, izgōjis kara ceļus un veicis spēžu kolpōtōja karjeru, nūnōcis zynōtnēs templī par dzīli īsaroka sovas zemniceibas liktīņus un klīva beistams. Četrupadsmit nūdaļōs izsekōjis zemniceibas liktīnim un dokumentali tūs aprakstējis, autors atsaturējōs nu prognozēm, jo tik vōrgi, nanūtureigi un svōrsteigi ir Krīvejas sabidriski politiskī principi šudīn.

Ikvina poziceja ir apšaubama. Cylvākus, kurim ir sova izpratnes poziceja nūteikūšajōs pōrmaiņōs civilizātōs sabīdreibōs aicinōj uz

spīrdumu, argumentu divkaujom. Nacivilizātōs nūgalynōj, raidūt lūdes nu slēpnim.

Nūteikūšūs pōrmaiņu izpratnes poziceju A. Nikonovs izklōstējis grōmōtas pēcvōrdā, kuram izavēlējis N. Berdjajeva moto: «Ekonomiku cylvākam, bet na cylvāku ekonomikai».

«Krīveja pījēma Cylvāku breiveibu un tīseibu deklaraceju, tūmār leidz tōs īvārōšōnai vēļ lela distance. Myusu nalaimes beigsis tikai tod, kod cylvāka tīseibas un breiveibas byus nūdrūšynōtas» — tai rakstēja A. Nikonovs. Jys baļstējōs uz sova pētējuma dryumū mōceibu:

«Vēsture mōca, ka varmōceiba jebkurā formā — administratīvā, ekonomiskā voi cytaidā — ir napījamama socialūs, politiskūs, nacionalūs un cytu jautōjumu rysinōšōnas metode» — tai sacynōja pētnīks. Jō oponenti naisarōdōs uz atklōtu diskuseju grōmōtas prezentacejas stuņdēs. Ji jū sagaidēja vālā nūvokorā dzīravūklā ļūgu pīškā un dzeivesbidre nūsaraudzējōs «Daudzu godsymtu tragedējas spirales» autora aizīšōnā Myužēigā legendā...

JŪLIJS PAVLOVS,
BLIA PREZIDENTS
RĪČARDS GRĪŠKJĀNS,
BIJA PREZIDEJA PRĪKŠ-
SĀDĀTĪJS, GEOLOGEJAS
ZYNŌTŅU DOKTORS

**TREŠŌ
TYUKSTŪSGADE
SŌKUSĒS**

baļģejas Latentās informatikas akademeja (BLIA) sveic vysus laseitōjus, redakcejas darbinikus un Latvejas dzidniku savineibu ar ivarojamoku nutykumu civilizacejas vesture — myusu eras Trešos Tyukstūsgades sōkumu de facto 1996. goda 25. decembrī!

Tei patiši nav fantastika, un trešō tyukstūsgade nasasōksis vys ar 2001. goda 1. janvari. Izarōdis, ka šys paradokss saisteis ar myusdinu laika skaitējas autora Dionisa jaunōkō divom, labi zynomom kliudom, kuras pilautas 6. godymtā, kod ņei sistemytka istva — Dioniss 2. godymtu sōcis skaitēt nu 100. goda, tīši tōpēc Rītumu kristīši Jezus Kristus dzimšonas dinu atzeimej tikai 1995. reizi.

Dionisa reiceibā nabeja ari precizu ziņu par Kristus dzimšonas godu, šudiņ zynōtniski pīrōdeits, ka Jezus Kristus dzimis 5. godā pyrms Jaunōs eras. Par tū licynoj ari Briselē (Beļģejā) izdūtī Sinodiali Teksti (krīvu volūdā «Dzeive Divā»). Un tai — pi 1995 godim pīskaitūt vēl 5 iznōk 2000 — de jure, tys ir, myusu eras ūtrōs tyukstūsgades, skaitūt nu Kristus dzimšonas, nūsļagums.

Jaunajā tyukstūsgadē pēc 200 godim sōksis Yudiņsveira laikmats, kas ilgs apmāram 2160 godus. Ir nūpītis pamats dūmōt, ka ņaidis perīodūs cylvāka psihiskō enerģeja kliust aktivōka par atomenerģeju. Myusdinōs par tū licynoj Eģiptes varonōs piramīdas, kuras ar natehniskim leidzeklim uzcelē Verša laikmatā, kas ir leidzeigs Yudiņsveiram.

Trešajā tyukstūsgadē Zemes ļaudim nōksis idzeivynōt Moralū Breiveibas Lykumu, kuru sludynōja Jezus Kristus kai vineigi universalū lykumu cylvāku sovstorpejēs attīceibōs. Tod tiks radeita vinōta energoinformatīvō sistema, kuras pamatā byus vysu kaidreiz uz zemes dzeivojušūs namērsteigōs goricigōs byutnes. Ar šū Vyspōrcylvacisku templi kai vyslelōkūs pōrvērtēibu Gorā tod ari nūsaslēgsis Jaunō era, kū izeimejis pats Radeitōjs un sōcis Jō vīnpīdzymušais Dāls Jezus Kristus.

Aicynom ikvīnu vasalō saprōta cylvāku ar sirdi un dvēseli apszynōtīs Jaunū laiku un ceptīs rodūši pīpīldeit tū. Kotram Zemes cylvākam, kotram Latvejas idzeivōtōjam šymā Zimassvātku naktī Trešajā tyukstūsgadē it ar lobu sirdi un teiru sirdsapziņu!

NORMUNDS DIMANTS

*Naprosi maņ vairōk it nikū,
Cereibas maņ nasnēdz tukšā savvē.
Naprosi maņ naispējamū —
Zaudāts ir mīlestības kaujā.
Sveši cylvāki uz kraujas molas —
Tys ir myusu pošu lyktīs lōsts.
Migā ilga pōsoka bez gola,
Pasamūdōmēs ilgu krōsmotōs.*

vairōk imponēja Zemniku savineiba un cytas nu konservatīvō centra. Osi polemizejūt gondreiz ar vysom latgališu partejom 20. godu pyrmajā pusē, LZP nūklīva faktiskā izolacejā, jū biži apvainōja latgališu interese nūdeveibā, ka klīvuse par LZS filiāli.

Vysnasamīrynojāmōkais LZP pretiniks kūpš tōs nūdybynōšonas beja

**SERGEJS KUZNECOVS,
DPU PASNĪDZĒJS**

SAVĪNEIBA, KURAS NABEJA

F. Trasuns. Jys tū apvainōja vysdažaidōkājūs grākūs, nu spekulacejom ar zemi Latgolā leidz taidu ekskomunistu kai J. Opyncāns atbaļsteišonai. Nu numera uz numeri V. Rubuļa parteja tyka apvainōta antizemniciskas un antilatgaliskas politikas realizacejā, bet tōs lideri dēvēja par LZS un vitejūs «kristeigūs» marioneti. V. Rubuļš kategoriski centēs atspākot jō partejas identifikaceju ar LZS un apvainōjumu, ka tei naspēj realizēt patstōveigu politiku. Pībiļšū, ka ar dažim izjāmumim šys politikis lelōkū piļšōniskū Latvejas parteju uzskatēja par LZP «dabiskū sabidrōtū». Saeimā jei vysbižōk atbaļstēja Zemniku savineibas projekts.

Praktiski vysi LZP oponenti runōja par tū, ka jai nabyus ilgs myužs, jo voi nu pōrsavēršis par LZS oficiālū filiāli Latgolā, voi saplyuss ar «kristeigajim», voi degradēsīs par «šauru 5—6 bejušūs Satversmes sapulces deputatu kliki», voi par «demoralizātu sektu». Konsekventi pretiniki jai Latgolā beja socialdemokrati, kuri ar «zemnikūs» dēvēja par kliki. Taitod, atziņa, ka LZP ir mērstūša parteja, tōs pastōvēšona ir tikai eisa laika vaicōjums, izaklausējōs kai aksioma.

Bet, pasateicūt V. Rubuļa enerģejai, na tikai spēja idzeivōt, bet ari nūstypynōja pozicejas. Par tū licynoj 2. Saeimas rezultati. Gatavojūtīs vēlēšonom, V. Rubuļš izavēlējōs jaunu partejas taktiku. Saleidzynōjūt ar ipriķšējom vēlēšonom, LZP listē 2/3 beja jaunu kandidatu, kuri cerēja iklīūt Saeimā, sasamozynōja mozpazeistam un naperspektīvu skaitis. Vina trešō daļa nu jim beja intelligence — skūlōtōji un cyti, ļūti daudz itekmeigu vysdažaidōkō ranga pašvaldeibu darbiniku. Centīni nabeja velģeigi — lela daļa vālātōju jau beja aizmērsuse «vīnpadsmītniku» agrōkūs grākūs un V. Rubuļa parteja jim naasocējōs ar Satversmes sapulcē pōrstōvātū LZP. Savōce pusītras reizes vairōk bolsu, saleidzynōjūt ar 1922. goda vēlēšonom, un nādauz nūstypynōja

**JŌNS BROKS
TOLKAS**

Tolkas labi pazeistamas vysā Latvejā, bet vysvairōk tūmār reikōtas Latgolā, sevišķi leidz izīšonai vīnsātōs un mašīnu ivīšōnai. Ar kolektivizaceju zaudēja agrōkū nūzeimi un izzuda.

Golvonī tolku veidi beja: zīmā — sīna vesšona nu tōlajōm pļovom, taipat molkas un bolku vesšona, vosorā — māslu vesšona uz popivem, sīna un rudzu pļaušona, rudīni — lynu pļēšona, kartupeļu rakšona, kuļšona un tamleidzeigi. Vīns saiminīks tolkas reikōja daudz un plašas, ar vēriņi, cyts — rešōk un mozōkas. Tys vys beja atkareigs nu dorbu daudzuma un apjūma, dorba dareitōju skaita, saiminika ruceibas un cytim apstōklīm. Piļņeigi bez jōm tūmār naiztyka nivīns. Nav, prūtams, izslādzami gadējumi, kod saiminīks sasauce tolku ari pats nagrybādams nūpītōk pīstastō pi dorba. Par tū licynoj Varaklānūs piraksteita tautas dzīme:

«Lela tolka, lela tolka,
Kam tei lelō tolka beja?
Bōlēš tolku sataisēja,
Natykumu vodōdams».

Un na pi vysim tālcīnīki gōja ar vīnāidi lobu prūt, nagribēja paleidzēt tam, kurs pōrlīku nūdarynōja, nalaiķā voi slykti barōja un pats nagrybēja strōdēt ar vysim kūpā. Beja jau tai, ka cylvāki labprēt strōdōja, bet gribēja redzēt saiminika vīsmīleibu, pasapricōt. Ēdīni beja vīnkōrši, bet barōjūši: gaļa, svīsts, bizpins, sīrs, kōpusti un tamleidzeigi, kai ari ols. Saiminīki namēdze aicynōt lelus dzārōjus un taidus, kuri idzārūši kliust kaškeigi.

Sīna tolkas, kam tōs beja vajadzēgas, reikōja nu Zimassvātķim leidz gavēņam, tod vysi beja breivōki,

beja nūkauti barūķji, ar kū uzcīnēt tol-cōnus, adventā un gavēni par tū nikas nadūmōja.

Uz sīna tolkom brace ar sovīm zyrgim un pajyugim, aicynōja pīteikami daudz, lai varātu pōrvest vysu sīnu vīnā reizē. Izbraukšona beja agri nu reita, jo zīmas dīna ir eisa, pēc vazumu pīkraušonas tolčōni nu kaudžu pamatu padibīnem savōce zorus ar sausajom lopom, būjōtū sīnu, sakyure guni un, siļdeidamis pi tōs, paēde, jo saiminīks beja leidza atveds maizi un captu voi vōreitu galu, padzēršonai beja nalela ols buceņa.

Mozlīt atsapyutušīs, paādūši un drusku idzārūši, tolčōni kōpe uz sovīm vazumim un brace mōjōs. Tur jau gaidēja sīna meideitōji, jo tyulen tyka bōzts ņkiuni, voi, sokōt varakļōniski, pyunē. Par saijēmējim un meideitōjim beja tūs pošu mōju cylvāki, nu kurom vedēji, lelōkūtīs godūs jauni cylvāki — sīvas voi meitas, un pusaugu zāni.

Pēc sīna nūvītōšonas pyunē sekōja vakariņas ar parostajim lauku cylvāku ēdīnim un mīžu olu, nikaidi cyti dzērīni natyka lītōti. Na ar sevišķi lobim vōrdim tolčōni vēļōk pīminēja tū saiminiku, kurs alam beja mēģinōjis pīlīkt cukru.

Tolkas vakariņas, zynoms, vīnmār īilga. Vacī, kavādāms pi glōzes, pōrrunōja par dorbim, aizkleida atmiņōs par vacīm laikim un pīdzeivōjumim jauneibā, jauni, turprei, laika kavēkli meklēja dzīsmēs un doncōšonā, jo beja klēt muzykants. Dzīdōja tautas dzīsmes un vacōs romances. Gadējōs, kaidis vacs cara laiku soldots voi peļņā gōjējs, vairōk īsiļs, uszōce kaidu krīvu dzīsmi, bet pošam jōs vōrdi jau beja aizamēr-sušīs, cyti nīmōz nazynōja un dreizi beja jōpklust. Eisi pyrms ūtrō pasaule kara jauni mēģinōja ari taidas pazeistamas, kai «Šalc zalāis mēžs» un cytas.

Pavasars nu tolkom beja tukšōks un

par progresistim), realizejūt «plošas un radikālas reformas vysplašōkūs idzeivōtōju slōņu interesēs», ceinējōs par demokratejas nūstypynōšonūs un tautas pašapziņas ceļšonu.

Nasakotūtīs uz tū, ka nabeja pōrdūmōtas un konkretas programmas — tū atzyna kai socialdemokrati tai «kristeigi» — vysas sovas darbeibas

laikā realizejēja vairōk voi mozōk vīnōtus politiskūs principus. Reali tys izapaude kai samārā konsekventa ceīņa par socialū taisneigumu. 20. godu sōkumā LDP izastōja pret atleidzeibas pīšķēršonu muizīnikim par atsovynōtajim īpašumim, pīdōvōja sovu zemes socializacejas variantu, vēļōk centēs panōkt tū, lai Latgolā nūtyktu agrarōs reformas revīzēja. Irūsnyōja demokratizēt vēlēšonu proceduru, kūpā ar Demokrātiskō centra parteju beja iniciatore ivīst tai saucamōs «grūzamōs listes».

Vysūs sovūs programmdokumentūs ņei parteja uzsvēre, ka jōs darbeibas prioritārs uzdavums ir pōrvāret Latgolas atpaleicību kulturā un izgleiteibā. Dorba partejas paspōrnē atsaroda latgališu kulturas veicynōšonas bidreiba «Latgolas tautas piļš» un vairōkas cytas viteja mārūga bidreibas.

Parteju raksturōja spyļgti izteikts antiklerikalisms, jei sevi piteice kai golvonū oponentu un pošu nūpītōkū konkurentu «kristeigajim» jūs darbeibas laiceigajā flangā. Nu tō izavērsēs polemika storp «Jaunū Straumi» un «Latgolas Vōrdū», «Zemniku Bolsu» vaicōjumā, cik lelā mārā katōļu goredzniceiba var īzajauktīs valsts politikajā dzeivē. Eventuala sadarbība ar katōļu bazneicas politiskū spōrnu — «kristeigū» parteju tyka acceptāta tikai atsevišķūs konkretūs vaicōjumūs. Sadarbības perspektīvu ar Latgolas «zemniku partejom» J. Trasuns vērtēja dizgon attureigi, lai ari naizslēdze īspēja rast kompromisū.

Runōt par konkrētu DP ideologiju ir sarežģeiti — vīnōtā vēidā taidas nabeja vyspōr. Navar nūlīgt krīvu eseru (socialistu revolucionāru) itekmi uz J. Trasuna politiskajim uzskotim, lai ari navar drūši apgolvōt, ka runa ir par ideju vīnkōršu pōrmontōteibu. Atsevišķūs punktuš DP ideologiskōs koncepcējas monomi atsaškeirēs nu radniceigajōm «zemniku» partejom, pošā golvonō beja vaicōjumā par latgališu zemniceibas socialū seju. Demokratu un zemniku partejas ideologi vīnā bolsā apgolvōja, ka

tōpēc, ka ādamō dēļ jau gryušk beja sataisēt taidu — lobōkō gaļa apāsta, bet kas par tolku bez jōs. Gon ari pavasara lauku dorbus vysumā kotrā sātā spēja padareit pošī. Gadējōs kaida leiduma aršonas tolka, bet jimā daudz cylvāku navajadzēja.

Cyts vēriņš beja vasoras tolkom. Tōs prasēja muskuļu spēku, bet deve ari daudz jautreibas. Pīmāram — māslu tolkas, kur dorbs beja vysim. Stypriki veiriši rōvēs pa klāvu, mēžūt vazumus, puikas braukōja uz teirumu ar vazumim. Ar pylnu vajadzēja rōtni it zyrgom blokus un uzmanēt, lai kaidā dzīļōkā ceļā bedrē voi grāvī, pagrizīni naapsagōztu, bet atpakalceļš jau beja eists izprīcas braucīns: stōvūt rotūs kōjōs vysim varēja rōdeit sovu drūmi un izveiceibu. Nabeja lela naleime, jo kaidis, tai dyžōdamīs, ari izkryta nu rotim — ka tik nasasytōs.

Klāvā laiku pa laikam pats saiminīks voi jō uzdavumā kaidis nu mēžējim strōdnīkus apstāigōja ar ola krūzi un kotram pīdōvōja pa glōzei. Uzskūdom beja Nalelūs gabalenūs sagrizts sīrs. Sovs trauks ar olu beja ari teirumā — māslu rausējim un ņrdeitōjim, pa glōzei klāvā voi uz teiruma idzēre ari lelōki vodōtōji.

Vysu laiku dorbam leidza gōja gon nūpītās sarunas un pōrsprīdumi, gon jūceigu nūtykumu un pīdzeivōjumu atstōti, gon dažaidas osprōteibas. Kod klāvs beja izmāzts, puishi maurōja kai vērsi, tū padzērduši, saiminīks gōja pi jim ar olu un saimineica ar sīru. Kōtrs dzēre pa vysai glōzei, palikas izsvīzūt gaisā, lai byutu loba raža. Tod, nūsamozgōjušīs, puishi gōja pi ņrdeitōjom uz teirumu, sātā atsagrizē vysī dzīdōdami. Uz vakarenom isaroda ari pātālčīniki — tolčōnu gimīnu lūcekli,

Nūbeigums 4. lpp.

JEZUPS TRASUNS

«Latgolas zemniceiba pēc sovas byuteibas ir piļņeigi vīngobolaina». J. Trasuns vēre uzmanēibu uz zemniceibas slōņa strukturas sarežģeiteibu. Atzeistūt, ka, saleidzynōjumā ar pōrēji Latveju, Latgolā izaveidōjusēs unīkala saiminīkōšonas sistema, Vasars (politika pseidonims) sovūs publicistiskajūs rokstūs beja tyvs socialdemokrātu atziņom, bet naabsolutizeja socialdemokrātu tēzi par krasom ņkirskom pretrunom laukūs. J. Trasuns turpreti deve pīrkšrūku pōrsprīdumim par gaidamū zemniceibas socialū diferenceiaceju un šō procesa simptomim. Jys naidealizeja šū Latgolas idzeivōtōju vysplašōkū slōni, kai tū biži darēja F. Trasuns un cyti.

Sovūs 20. godu sōkumā rokstūs J. Trasuns agitēja sasadorbōtīs ar latviskū demokrateju un pōrjimt tōs pīredzi, LDP biži izastōjōs par lobu vysplašōkajōm valdeibas koalicejom, lai ari pošā bižōk atsaroda opozicejā navys pozicejā. Jōs pōrstōvs S. Jaudzems beja izgleiteibas ministrs bīdrs trejōs nu četrom 1. Saeimas valdeibom. Vysstabilōkō sadarbība Dorba partejai beja ar Demokrātiskū centra un jaunsaimniku partejom, mozōk stabili kontakti pastōvēja ar socialdemokratim. Nanūlidzūt, ka vysas valsts mārūgā ir piļāunamas kūpeigas akcejas ar LSDSP. J. Trasuns tīmā pošā laikā beja pōrlīcynōts, ka socialdemokrateja ir najauša parōdeiba Latgolā. Socialdemokrati jū apvainōja demagogejā, lātā populismā un originalas teoretiskōs bāzes tryukumā. Sovas politiskōs karjeras sōkumā J. Trasuns beja gotovs sasadorbōtīs ar demokrātiski nūskaņōtū, «valstiski dūmojušū» un patriotiskū latvišu socialdemokratejas daļu.

Turpynōjums sekōs.

VIKTORS TROJANOVSKIS LATGOLAS DRAUGS

31. janvārī apgāja 25 godi, kūpš aizsaules ceļš literatūrvēsturnīks, rakstnieks, publicists Alfreds Goba. Jū atsaceramis vēj vairāk tādēļ, ka latvišu presē un grāmatniecībā nūpītni pisavērse Latgolai, kas tūlaik nabyut nabeja izplateita parōdeiba.

A. Goba dzimis 1889. godā 11. novembrī Dignajas Slēderūs lauksaimnika giminē, beidze vīteju pogosta skūlu, vydusskūlas vokora kursu, A. Šaņavska Moskovas tautas universitāti. Strōdōja par Latvejas sabidrīskūs litu ministrejas propagandas nūdaļas vadeitōju, Reigas 3. bibliotēkas vadeitōju, redigēja žurnālu «Labietis», ar sagvōrdim Ontons Svarāns, J. Dokalnetis presē publicēja vērtīni rokstu par kultūrvēstures vaicōjumim. Jō daudzpuseigī apcerējumi izkaiseiti pulkā izdavumu, gryšī pōrskotomi, nav vēl apzynyōti, ni ari apkūpōti.

Literaturas izpētei A. Goba vysintensīvōk nūsadeve nu 1923. goda un leidz 1940. godam, ir vairōku grōmotu autors. Minēšu vysmoz taidas, kai

«Latviešu rakstnieks», «Jēkabs Zvaigznīte», «Juris Neikens», «Pirmās Pēterburgas avīzes», «Vakarēšana», «Latviešu tautas gods», «Auseklis un latvietības avoti», «A. Kronvalds un viņa nozīme latvisma vēsturē», «Latviešu dievestības mācība», taipat uzrakstējis ari Jura Alunāna, Krišjāņa Barona, Antona Austrīņa, Pērsieša, Doku Ata, Frīdriha Mālberga un cytu biografejas.

Kūpā ar Albertu Sprūdžu intensīvi strōdōja, izdūdūt Franča Trasuna izlasi «Dzīve un darbi» (1938), kurā ir jō dīzgon plašō monografeja par šū izcylū Latgolas atmūdas darbinīku.

A. Goba ir vīns nu 1926. godā iznōkušōs Alberta Prandes leļgrōmotas «Latvju rakstniecība portretās» autorim, ar šifru XX publicādams jīmā pōrskotus par vairōk nakai 360 literatim. Rakstēja ari grōmotas skūlom.

Ar 30. godu sōkumu jō interesi nūpītni pīsaisteja Latgola, īpaši atmūdas laikmata darbinīki Frančs Trasuns, brōļi Smēļeri, brōļi Skryndas, Nikodemus Rancāns, Andryvs Jūrds, Pīters Miglīniks. Par myusu nūvodu topušas grōmotas «Kā radās un kā izzūd plaīsa, kas šķir Latgali no pārējās Latvijas» (1934), «Latgales sasniegumu Latvijas valsts laikā» (1935), daudzi jo daudzi roksti

periodikā.

Pōša nūzeimeigōkō, šķit, ir 1933. godā Valtera un rapas apgōdā publicatō grōmota «Latgale», kas jau klīvuse par bibliografisku ratumu. Tymā jys apcerēj Mōras zemes atmūdas aizkavēšōnōs cālūņus, tōs pēteišōnas sōkumus, pōrpūļōšonu un pōrkrvīvōšonu, katōļu bazneicas lūmu vysōs dzeives nūrisēs. Autors dīzgon seiki pasakavej pī drukas aizlīguma laika grōmotom un rūkrokstīm, tautas gora montu vōkšōnas, pasauleigōs rakstniecības sōkumim, sakarim ar Kūrzemes katōlim, latgališu bidreibu dybnōšōnōs, latgališu ortografejas, izlūkņū jautōjumim, kalendaru un laikrokstu topōnas vēstures.

Nūdaļā par pyrmajim vuiceitajim latgališim mynāts šaids interesants fakts: izarōdīs, ka pyrmais bazneicungs, par kuru skaidri zynoms, ka jys pēc dzimšōnas bejīs eists latgaļš, ir nu Mērdzines pogosta nōkušais zemīkdāls Andrejs Sīpolnīks (1838—1888). Mōcējis Mogilōvā, strōdōjis par dekanu Ludzā un Pasīnē, apglōbōts Ludzā.

Padūmu laikā A. Goba rakstēja moz. Jū na tikai naatzyna, bet oficialajūs olūtūs pat tendenciozi, nakauneigī apmalōja. Un jo vairōk tōdēļ mes jū aizmērst nadreikstam.

VALDIS LABINSKIS SVEICINI NU ČEHU ZEMES

Čehi un slovaki, kuri volūdas ziņā, pēc litratēju uzskotim, daudz tyvōki nakai latgališi un pōreji latviši, byus nu galeigi šokāti par elektroniskūs sakaru pasauli — ar 1. martu koda 0042 vītā slovākim (leļōkajam brōļam) byus 00420, bet jaunōkajam — slovākim 00421. Tai te it, na tikai Latgolā lauž šķāpus par volūdu un sovu vītu pasauli.

Paļdis par atsytūtājim «Zemturim», ar interesi losu, vīnu eksempluru nūdūdūt tōļōk kolēģim Dainim Mjartānam, kurs kūpš rudiņa voda «Latgolas bolsa» raidējumus. Mani kai žurnālistu «Zemturī» vairōk interesātu aproksti par nūtykumim, kū dora kōri, deju kūpas, folkloras grupas, bidreibas un interešu klubi Latgolā, taitod sabidriska voi pat saviseiga informaceja. Dažreiz naizpratni izraisa daži it kai radikali nacionalōs Latvejas opozicejas roksti — dūmoju, ka jīm vīta dreizōk byutu pī Laša kunga voi kur cytur, latgališim ar latvišu ekstremismu taču leidz šam nav dīzkū labi veicīs?!

Vysu lobu vēleju jaunajā godā!

TOLKAS

Sōkums 3. lpp.

kuri dorbūs nabeja pisadalejšis. Laiks jautreibā rīteja kai jaunim, tai vacim. Ari dzīsmē soka:

«Sagōjūši tolkas bārzi
Sasagrize pogolmā;
Sagrīz, Dīvs, rudzus, mīzus
Lelajā i teirumā».

Lelu pīpyuli zemīkam kaidreiz prasēja rudzu pļaušona. Nu lobōkajim sfībrim vysmoz pa laikam vajadzēja īgītu materialu jūmtu segšōnai — garkulas, tōpēc pļaut vajadzēja ar sērpim, jo ar izkapti voi cērslī sfībri salyza un jumeišōnai nabeja dereigi. Pļaušona ar sēru sovokōrt beja ļūti dorbīlīpeigs process, ar cērslī voi, kai dažreiz soka — vīnrūci beja vīglōk un veicēs otrōk, bet ari tū navarēja uzskatīt par vīglu. Ar izkapti parosti gōze pavysam slyktus rudzus.

Kam lelōks lauks voi giminē mozōk cylvāku, vajadzēja reikōt tolkas. Jīmā vīna daļa strōdnīku pļōve, ūtra pļōvumu sēja kyuljūs un lyka stotūs. Pļōvēji ar sērpim gōja vīnā borā, ar cērslīm — ūtrā, pyrmā beja sīvītes, ūtrā — veirīši. Kotrā stotā lyka pa devenim kyulim, dasmytū izlauzēja uz molom un kai capuri ar vōrpom uz leju uzlyka vērsā, lai leita gadējūmā yudīņš nūtak un stoti samērkt mozōk. Tūs statēja divōs paralelōs ryndōs, tai ārti varēja savōkt pī vesšōnas uz apkūļōnu. Pļōves beigōs jāme jūmi, par tū sauce pādeju sauju voi sasītū kyuleiti. Jums, prūtas, aizbāga, bet bārnim par pīku atstōja «ūlas» — kaidus augļus, soldonumus, konfektes u. c.

Beigūsi dorbū, tolčōni ar goreigom un laiceigom dzīsmem atsagrize sātā, kur sōcēs vakareņas ar vysim jūs jaukumim. Jo kaidis varēja voi ari mozōs rūceibas dēļ beja jōizteik bez talkom, to bez labeibas nūvōkšōnas un kuļšōnas tōm gon navarēja ni vīns — šys dorbis beja veicams ōtri un tam gīmines cylvāku spēka napītyka.

JŌNS STRELKŪNS NŪLUODĀTUO SĀTA

Iz sliķņa nasastuoj, tev nūdegs

kuoja,

Pi duru nasadur, tev nūsvīš piersti,
Kam tamā sātā bīdāklis ir pasakuors,
Kas ite ūt, juonūmērst ir jam.
Kam tamā sātā pabaisūnu acs
Speid, tīkoj palākgrezis vursulīne.
Tu nasper... Kū že vajag dareit,
Ka sātā itei — nūluodāta tāvaine?

ĪKARUOTUOJI

Īguojom kai treji symti zylānu,

Āfrikā i Āzejā mes mīdzem

Nazynomu zuoļu ryugtī,

Groznai trikdami juos myužēibā.

Bet pyrmūtnejas cālais gors

Myusu zūbynu tārauda nasabeida,

...Speidze zalis myusus motīs

Pakuortam uzvarōtōjam...

Nu lituvišu volūdys tulkuojis

Anvs TILNE

Jons Strelkūns — lituvišu poezējis i kritikys patriarhs. Vīnā nu pādejus dzejis grūmotu «Trešais bruōļš» (Trečias brolis) rauga aktualizēt i īpyust jaunū dzeiveibū taidā, redzis, nūvacuōjūšā formā voi četrriņde. atdzejuoti dzejūli jīmī nu dzejisdinu kūpuojuma «POEŽEJOS PAVASARIS 1996».

ANVS TILNE

Dzims 1971. godā 5. oktobrī Stāmerīnē. Tāvs Rolfs Tīlne — Veru īgauns, moote dzymuse Kuprovā. Vuicejis Kuprovā, piekūok Vīļakys vydsškolā, kurū beidz 1990. godā. Dzeivoj nūlejš Krīvejis pīrūbežā, kur izpylda mežsoga pīnūokumus, a breibajā laikā skaito literaturu par lamaismu, šamanisku, taipat aizarau ar abstraktom zynuotem — matematiku, kosmosa fiziku. Slāgtu rakstura dīļ pļaušōkai literatū sabidrēibai nav pīzeistams. Tīlīs «atkluojeja» gūds pīder Līgai Gāganei-Kroksei, niu pensjonātai skolotuojoj Bolvu rajonā. Nu reizis juobreidynoj skaitīnikus, ka daļa jūo dzejūju ir tulkuojumi nu īgaunū i lejaslatvišu volūdys. Tikai pādeja laikā Tīlne suoc raksteit malēniski, varbyut, ka dreizī par tū varēs runuot konkrētuok. Sastuodeituojum itūs manuskriptus ideve vīna malēnīte, kas niu vuicos Rēzeknis Augstškolā, a pa vosorom dzeivoj pī Anva. Ir cereiba, ka Tīlne pasaruodeis cylvākus, bet tuo nīvīns skaidri nazyna. Interesi par lat-

gališu litom Anvam isādydyuojuse mamys moote, niu jau nabašēica, par latgališu literaturu gon jys izasoks vysai kritiski — juos nakvalitateibys dīļ, bet taipoš soka, ka varātu raudzeit raksteit kū vierteiguoiku i lobuoiku, bet — latgaliski. Sovūs dorbūs Anvs soks, ka varātu izmontuot malēnīšu pagluobi, koš poši malēnīši bāg nu latgala vuorda kai nu krysta čāpāši.

Navar napamaneit dzejūju heidegerismu. Ar tū jys ir sevišķi sovs V. Lukāševičam, koš nūvaicuots par Heidegeru, izabreineja. Dīļ tuo īfīm dzejūlim vēļ leluoka vērts (tulkuoja O. Seiksts, a īgauniskūs — V. Lukāševičs).

I vēļ vīns intrīgejūšs moments — Anva bejūšais klasībīdīs, kas niu strudoj Daugavpilī par laborantu, ar Tīlīs nuorod publiciej «Latgalis laikā» rokstus par kultūrys i sadzeivis vaicuojumim. Dīļ kuo — vīns Divens tū zyna, Tīlne pats izabreineja. Tīlne atdzejoj i tulkoj vysaidu volūdu, vuicos serbu i horvatu... O. SEIKSTS

HUMORS

KŪ MES, KUNGI, VĒLĒSIM?

Kū mes niūla dareisim?
Kū mes niūla vēlēsim?
Vacī deputati šmucē,
Pat jīm bolsōs tikai

juicis,
Jaunī nazynomi, besi,
Kaidus lobumus tī
ness? —
Sprīž par deputatim
auni

Vacōki un vēļ jaunī...
P. GLĒIZDĀNA
zeimējums

LEONS ŠIRINS

SILVIJAS PAKETES

Nu poša agra reita leidz vālam vokoram var dzērdēt pa televizoru tikai vīnu; lītojit Silvijas paketes...

Tū vysu nūzaklausēs, dūmoju, ka tōs ir vysim nūzeimōtyšs, kai sīvītem, tai ari veirīšim, jo jau teikt nažēleigi reklameitys, mož i saimnīceibā varātu izmontōt.

Uzzyņōjs nu tōs pošys reklamys, ka jōš labi uzsyuc mitrumu, dūmōju, nūklōšu jūmtu, jō vīnā ūtrā vītā sōce yudīņš uz kokla tēcēt leita laikā, beja jau jōlik blūda uz čardaka. Jo na jūmtu klōt, to varbyut grīztus, na tikai mitrumu uzsyuks, ari slytōka ustoba byus zīmā.

Tū sadūmōjs, brauču uz Reigu pēc Silvijas paketem. Teišam, beja pīvasts pīlns vīlčīņa sastōvs, pat nazkaidi šaubeigi cylvāki staigōja jam apleik, drūši viņ lai kaidu nabeis vagonēnu atkabynōtu. Sōču klaus, kas pa kam, voi var jūmtu klōt? Tī pūiši ari beja sprīduši, voi ir vērts vagonu atkabynōt, tōpēc soka:

— Par jūmtu gon nazynom, bet drūšs palik nadrūšs — lobōk greidu ustobā nūklōt — jōš na tikai mitrumu uzsyuks, ari daudz meikstōks byus, jo gadeisīs pakrist.

— Narunoj muļķebys, — izasaistējōs sarunā cyts. — Sōkumā dūmoj, kū runoj — kai jōš kūpā tureisīs?

— Kas par problemu? — tai īprikšējai runōtōjs. — Tōs vāg ar nōtnīm dīgim kūpā sastiškōt, voi nasaprūtī?

— Bet kur tik daudz nōtonūs dīgu jīm? — naatsalaiž oponents. — Cīži dōrgs tys paklōjs izīs, dōrgōks par pošū Persejis...

— Mož i dōrgs, bet slyts nūteik-

ti, naizmērsti, ka labi mitrumu uzsyuc.

— Ptfu tu ar tū mitrumu! — syrdōs pyrmīs. — Nu kurīnes ustobā mitruma pīzajimšu!

— Nu, pīmāram, atīsī uz sātu pīdzērs da bezsamanis i nakts laikā navareisi durovys uz tualeti atrast, vari nikur nait, reitā sīva tō pat napamaneis.

— Nui, nui, — es jaučūs sarunā. — Maņ ir vīns taidys paziņa, kuram teišam taidys problemys, kod guļ uz divana padzērs. Sīva jau daudzas reizes blōvuse — tu maņ vysu divanu sapyudeisi! Ūtrā dīnā speciali stīp uz balkona kaļtēt, lai ari kaimini redz, lai byutu kauns tai dareit. Taidā reizē veirs tik atburkšk: «Stīp, trokō, stīp, dreizōk pōrzarasi!» Tagad jai pasaceišu, lai šyun nu tōm paketem paklōju un divans byus dzeivs.

— Nā, nā, nā, — tūmār vīns styprī oponej. — Jo teišam dēļ greidu tōs byutu dūmōtas, vasals ešelons nabyutu atsytēits, kur tik daudz greidu un divanu jīm? Laikam dūmōtyšs dēļ jūmtu nūklōšōnys, kai itys kungs sacēja. — Tys pībylda, ar golvu parōdeidams uz mani.

— Varbyut tai, varbyut na tai? — cyts nīparkū napīkreit. — Jo tūmār jōš byutu dēļ jūmtu, tik mozūs gobolūs nabyutu izgatavōtyšs, vysmoz metris uz metru...

— Ai, ai, ai, — golvu grūzeidams, pretīniks soka. — Voi naaterīs, pyrms kara...

— Kaida kara, es tūlaik vēļ nabeju pīdzims...

— Nu labi, labi, nazasyrdīs, es jau nazynōju, ka tik jauns, pēc

paskota gon kai pyrms kara...

— Nu, nu, aizver! — tys sōka cīži rozait. — Kai maukšu...

— Mirā, mirā, — jaučūs sarunā, radzādams, ka tei nūpītņō līta var ar kauteņu beigīs, nikō naizzyņōjūšam, vajadzēs uz sātu braukt.

— Nu labi, labi, — pyrms kara dzymušais turpynōja skaidrōt. — Kod jūmti beja nu dakstenim, to tai sadūmōti: vīns sapleisa, tū ļūti vīnkōršj jēme ōrā, lyka cytu vītā. Tai ari te, saceisim, vōrna kaidu paketeņu saplēss dēļ perekļa, vītā varēs mīreigi jaunū īšyt.

— Ā-ā-ā, — tagad mes vysu saprātom, par kū tu uzreiz tai napaskaidrōji? — tai mīreigi nūsprīdem. Nūlemu it uz kasi, lai nūpērktu vagonu paketeņu, kai īraudzējam, ka vīns cylvāks, rōdeidams apmoksōtu čekū par vysu ešelonu, dzyna myusus prūjom. Mes tikai paspējom papraseit, kai grib izlītōt?

— Kai dēļ kō, maņ ir vasala gūvu ferma...

...Jezus Marija, Jezus Marija! — mes pōrsteigti padūmōjam. Laikam tys cylvēceņš nabyus pareizi saprats reklamu voi napareizi iztulkojōs instrukceju nu angļu volūdys. Byus kai myusu bejušejam ministru prezidentam Gaiļam, kod parunōja angliiski ar Leitovys premjerministru, tikkū kurs naizacēlēs, leidz šai dīnai turpynōjās streidi...

Lai jau vad tūs paketus uz sovu fermu, es tai padūmōju, varbyut byus kū lobōku izdūmōjs, dēļ sova klāva greidys nūpērktu «baby dry», kai tōs reklamej tys mozais krīveņš: «es vyss syudūs, bet pastōveigi smaidu, kai jysim itys pateik?..»

... Jo munys gūvs sōks smaideit, drūši viņ i pīna vairōk īdūs.

Latgolas nūvoda nedeļas laikroksts
REDKOLEGIJA
Dybnyōtōjs — A. Rancana
izdevnīceiba.

Masu informācijas leidzekļa
registrācijas aplīceiba Nr. 1609.
Iznōk nu 1994. goda 30. decembra
reizi nedeļā — pīktdīnōs.

Izdevēja nūrēkinu konts Latvijas
Unibankas Prēiļū nūdaļā Nr. 468425,
kods 310101416. Izdevēja adrese:
A. Upiša iļā 3-49, Prēiļū LV-5301,
tōļrūņš 8-253-21516. 1. īspīdlūksne.

Datorsalykums Līvija Kalvāne,
datormaketeišona — Solveiga
Sarkane. Īspīsta SIA «Latgolas druka»
Bazneicas iļā 28, Rēzeknē, LV-4601